

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.IV.20.710/2008/5.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szalma Miklós ügyvéd által képviselt kérelmezőnek a dr. Lázár Zoltán ügyvéd által képviselt ellenérdekű fél ellen a Magyar Szabadalmi Hivatal védjegy törlése iránti kérelmet elutasító határozatának megváltoztatása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 1.Pk.24.088/2006. számon megindult és a Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.26.189/2007/3. számú jogerős végzésével befejezett ügyében a kérelmező által 11. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős végzést hatályában fenntartja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy 15 napon belül fizessen meg az ellenérdekű félnek 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen a végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az ellenérdekű fél a jogosultja az 1996. április 18-i elsőbbségű, 155462 lajstromszámú „a2 AUTO2” ábrás védjegynek, amely a 16. osztályba sorolt árukra, azon belül, egyebek mellett „újságokra, folyóiratokra”, a 35. osztályon belül a „reklámozás és ügyletek” szolgáltatásokra, a 41. osztályon belül „nevelés és szórakoztatás”, a 42. osztályon belül „divattervezés, fényképészet, fordítói szolgáltatások, fotóriportok készítése, nyomdai szolgáltatások, riporter szolgáltatások, szerkesztőségek, szerzői jogok kezelése, video (szalagra) filmezés” termékekre és szolgáltatásokra terjed ki.

A kérelmező a Magyar Szabadalmi Hivaltól (MSZH) a védjegy törlését kérte a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. tv. (Vt.) 2. § (2) bekezdés a) pontjára, 3. §

(1) bekezdés c) pontjára és 5. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással állítva, hogy a védjegynek nincs megkülönböztető képessége, illetve az ellenérdekű fél azt rosszhiszeműen jelentette be lajstromozásra és a védjegy névviselési jogot sért.

Az MSZH határozatával a törlési kérelmet elutasította. A határozat megállapítása szerint az ábrás védjegy az árujegyzékben szereplő áruk és szolgáltatások tekintetében nem állandóan és szokásosan alkalmazott kifejezés, így megkülönböztető képességgel rendelkezik. Az ellenérdekű fél rosszhiszeműségét megállapítani nem lehetett, és ugyancsak nem volt megállapítható az, hogy a kérelmező által hivatkozott korábbi - állítólagos - polgári jogi társaság névviseléshez fűződő jogát sértene a védjegy. Ha ilyen jogot a védjegy sértene, úgy a Vt. 72. § (2) bekezdés alapján a név jogosultja kifogásolhatná azt.

A jogerős végzés a kérelmezőnek a határozat megváltoztatása iránti kérelmét elutasította.

A jogerős végzés által megállapított tényállás szerint az ellenérdekű fél ügyvezetője, D. G. a Magyar Televízió munkatársaként 1989-től kezdődően szerkesztette az MTV akkori 2-es csatornáján sugárzott Autó2 című televíziós műsort, amelynek készítésében kezdetektől fogva közreműködtek a kérelmező gazdasági társaság természetes személy tagjai is. 1991-ben a tévéműsort külső gyártóként a Dömsödi & Friderikusz Kft., majd 1994. májusától kezdődően a Második Produkció Kft. készítette, amelynek ugyancsak D. G. volt az ügyvezetője. A kérelmező 1993. szeptemberében alakult meg és 1993. novemberében alapította az „AUTOk2ttő” című lapot. 1993. novemberében az MTV, a kérelmező és az eljárásban nem szereplő Kft. között jött létre egy megállapodás, amelyben az MTV hozzájárult ahhoz, hogy a kérelmező lapja - a televíziós műsor kiegészítőjeként - az „AUTOk2ttő” nevet viselje, rögzítve, hogy a havi lap az MTV által sugárzott AUTO2 című műsorhoz kapcsolódik. A kérelmező 1996. január 31-én az AUTOk2ttő színes ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérte, amely kérelmet az MSZH elutasított. A Fővárosi Bíróság a határozat megváltoztatása iránti kérelmet 3.Pk.23.480/1999/6. számú végzésével elutasította. A végzés megállapítása szerint a lajstromozni kért megjelölés az összetéveszthetőségig hasonló az ellenérdekű fél által 1996. április 18-án lajstromozni kért „a2 Auto2” megjelöléssel. Az Auto2 elnevezést 1989-ben D. G., majd ezt követően az ügyvezetésével működő cégek használták műsorcímként. A speciális grafikai kialakítású „AUTO2” emblémát 1993. januárjától a televíziós adásban használták, ezért e korábbi, lajstromozás nélküli, belföldi tényleges használat miatt kellett elutasítani a kérelmező védjegybejelentését.

A jogerős végzés indokolása szerint a kérelmező által hivatkozott okból a védjegy törlésére nincs jogszabályi lehetőség.

A megkülönböztető képesség hiányával kapcsolatban a jogerős végzés megállapította, hogy a Vt. 1. § (1) bekezdésében és a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezések alapján annak a megjelölésnek kizárt a védjegyoltalma, amely kizárólagossággal tünteti fel azokat az áruadatokat, amelyekre a versenytársaknak az áru valamely jellemzője feltüntetéséhez szüksége lehet, vagy amely az általános nyelvhasználat részeként szokásosan használt. A forgalomban szokásosan a termék tulajdonságainak kifejezésére használt jelekre, áruadatokra nem szerorzhető kizárólagos használatot biztosító védjegyoltalom (feltétlen kizáró ok). A törölni kért ábrás megjelölés, ezen belül a kifogásolt szóösszetétel azonban nem minősül a forgalomban szokásosan használt kifejezésnek, nem minősül az árujegyzékben felsorolt áruk és szolgáltatások tekintetében azok rendeltetése, fajtája, minősége vagy egyéb jellemzője feltüntetésére szokásosan használt jelnek. A megjelölés tehát rendelkezik megkülönböztető képességgel. Ennek vizsgálatánál fogalmilag kizárt egy másik, egyetlen gyártóhoz kapcsolható megjelölés értékelése és vizsgálata. Ez legfeljebb relatív lajstromozási akadályként lenne értékelhető a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdés a) pont alapján. Ilyenre azonban a kérelmező, törlési kérelmében, nem hivatkozott.

A jogerős végzés álláspontja szerint a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pont alapján az ellenérdekű fél terhére a rosszhiszemű védjegybejelentés sem állapítható meg, mert nem kétségesen a megjelölést 1989-től használó televíziós műsort D. G. szerkesztette, majd alapítója és ügyvezetője volt azoknak a cégeknek, amelyek a műsort gyártották. D. G. kifejezetten hozzájárult ahhoz, hogy a kérelmező a Kft-vel közösen adja ki a televíziós műsorhoz kapcsolódó havi lapot. Elfogadható ezért, hogy az ellenérdekű fél jóhiszeműen feltételezte, hogy a cég alapítója a megjelöléshez fűződő jogok jogosultja. E jóhiszemű feltételezés a rosszhiszemű lajstromozás megállapítását önmagában kizárta.

A kérelmező olyan polgári jogi társaság fennállását nem bizonyította, amely a névviselési jog sérelme miatt esetleg kifogásolhatná a lajstromozott megjelölést. A Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján a névviselési joghoz fűződő kifogás nem volt alapos, mert a kérelmező jogi személy neve nem azonos és nem hasonló a védjegyben szereplő megjelöléshez. A kérelmezőnek a Ptk. 77. §-ára való hivatkozását a jogerős végzés nem fogadta el, megállapítva, hogy a névviselés polgári jogi védelme a természetes és nem természetes személyek jogát védi, nem pedig a jogi személy által forgalmazott termék nevét oltalmazza.

Végül nem látott indokot a jogerős végzés arra sem, hogy az eljárást a kérelmező által, D. G. ellen indított, a szerzői jog hiányának megállapítása iránti per jogerős befejezéséig felfüggeszse, megállapítva, hogy a per elbírálása nem érdemi előkérdése a védjegy törlése iránti kérelem elbírálásának. Mellőzte a jogerős végzés a kérelmezőnek a Vt. 18. § (1) bekezdésére alapított kérelme elbírálását, mert ilyen kérelmet az MSZH előtt nem terjesztett elő és a bíróság által a használat hiánya miatti megszűnés megállapítására irányuló új kérelem elbírálására nincsen lehetőség.

A jogerős végzés ellen a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak hatályon kívül helyezését, az MSZH határozatának a megváltoztatását és az ellenérdekű fél javára lajstromozott védjegy törlésének elrendelését. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős végzés a megkülönböztető képesség hiánya tekintetében tévesen alkalmazta a Vt. 1. § (1) bekezdését és a 2.§ (2) bekezdését. Arra tekintettel, hogy saját védjegyét törölték, meg kellett volna állapítani, hogy az általa korábban használt megjelöléshez képest a védjegynek nincs megkülönböztető képessége. Hivatkozott arra is, hogy a törlési kéreben kifejezetten utalt az 1969. évi IX. tv. (régi Vt.) 3. § (3) bekezdésére és e jogszabályon alapuló bírói gyakorlatra, amely szerint, ha valamely megjelölést védjegyoltalom megszerzése nélkül többen használnak, a tényleges használat megkezdésének időpontjától függetlenül, egyikük sem szerezhethet utóbb kizárólagos jogot jelentő védjegyoltalmat. Ebből következik, hogy a lajstromozott "AUTO2" megjelölés nem különböztethető meg a kérelmező által ténylegesen használt, azonban nem lajstromozott „AUTOk2ttő” megjelöléstől, ezért egyrészt az objektív megkülönböztető képesség hiánya is fennáll, másrészt a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pont alapján kellett volna a törlési kérelmét megítélni, az általa megjelölt Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjával szemben. Emiatt a jogerős végzés a Pp. 3. § (2) bekezdését sérti, mert a kérelmet alakszerű megjelölése alapján és nem tartalma szerint bírálta el. Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy az ellenérdekű fél rosszhiszeműen tett bejelentést, mert eljárását az, hogy alapítója, D. G. magát jogosultnak hitte, a jóhiszeműséget nem alapozza meg. Ugyancsak tévesnek tartotta a jogerős végzést a polgári jogi társaság megítélése kérdésében is, állítva, hogy a Ptk. 568. § (1) bekezdése semmilyen írásbeliséget nem kíván meg. Tartalmilag a felek együttműködése a televíziós műsor készítésében ilyen polgári jogi társasági együttműködésnek minősült, amely alapján a közösen használt névre vonatkozóan a névviselési jog sérelmét meg kellett volna állapítani. Ugyancsak vitatta azt, hogy a szerzői jogi per nem előkérdése a törlési kérelem elbírálásának.

Az ellenérdekű fél a jogerős végzés hatályban való fenntartását kérte.

A kérelmező felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alaptalan.

A Vt. 79. § alapján, ha e törvényből, illetve az eljárás nem peres jellegéből más nem következik, az MSZH határozatának megváltoztatása iránti eljárásra a Pp. általános szabályait megfelelően kell alkalmazni. A Pp. 3. § (2) bekezdés szerint a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és nyilatkozatokhoz kötve van. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakyszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.

Ehhez képest kellett megítélni, hogy az eljárt bíróságoknak a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja szerint a megkülönböztető képesség hiányára, illetve a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerint a névviselési jog sérelmére tekintettel megjelölt törlési kérelmet, tartalma szerint a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontjában vagy az 5. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott, relatív törlési okként kellett-e elbírálnia. A kérelmező a törlési kérelemben valóban előadta, hogy a hasonló megjelöléseket korábban mindketten használták. A kérelmező azonban a törlési kérelmét nem a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontjára, illetve a (2) bekezdés a) pontjára alapította, és a korábbi használatot egyrészt a névviselési jog sérelmére alapított kérelem ténybeli alapjaként, azaz a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelő, másrészt a megkülönböztető képesség hiányára alapított törlési ok indokaként határozta meg. A hivatal határozatát követően pedig a kérelmező sem a megváltoztatási kérelmében, sem a fellebbezésében nem utalt arra, hogy a korábbi párhuzamos használat miatt, relatív kizáró okként a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pont, illetve a (2) bekezdés a) pont alapján kéri a védjegy törlését. Nem volt tehát olyan tartalmi ellentmondás a kérelmező által előadott tények és a megjelölt jogcím között, amely lehetővé tette volna az eljáró bíróságok számára a törlési kérelemnek az alakyszerű megjelöléstől független jogcímen való elbírálását. A Vt. 5. § (1) bekezdés b) pont és a (2) bekezdés a) pont szerinti jogcímen tehát a törlési kérelmet elbírálni nem lehetett és erre hivatkozással a jogerős végzés jogszabálysértő jellege sem állapítható meg.

Amint arra a jogerős végzés helyesen utalt, a Vt. 1. § (1) bekezdésében megjelölt és a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott megkülönböztető képesség hiánya feltétlen lajstromozási akadály, amely minden megjelölés tekintetében kizárja a védjegykénti lajstromozást. A megkülönböztető képességet tehát nem ahhoz képest kell vizsgálni, hogy a megjelölés megkülönböztethető-e a kérelmező által használt hasonló megjelöléstől. Megkülönböztető képesség hiánya miatt ezért a védjegy törlésére nem volt lehetőség, mert az nem lehet kétséges,

hogy az alkalmazott megjelölés objektív módon alkalmas mások áruitól vagy szolgáltatásaitól való megkülönböztetésre.

Nem kétséges, hogy D. G-nek részint szerkesztői minőségében, részint pedig a gyártást végző cégekben betöltött és televíziós műsort előállító szerepében kellő indoka volt arra, hogy az általa vezetett cég a megjelölésre védjegyoltalmat igényeljen. Rosszhiszeműnek az eljárása önmagában azért, mert a kérelmező később hasonló címmel havi lapot adott ki, amelyről tudott és amelynek alapításához hozzájárult, nem tekinthető.

Tényként annyi volt megállapítható az eljárás folyamán, hogy részint az MTV gyártási időszakában, részint később egészen a személyes kapcsolat megromlásáig, egyes személyek a televíziós műsor gyártásában együttműködtek. Semmilyen módon nem nyert bizonyítást, hogy ennek az együttműködésnek az alapja a Ptk. 568. §-ában meghatározott polgári jogi társaság létrehozására vonatkozó szerződés lett volna. Nem tekinthető ezért az Autó2 elnevezés egy polgári jogi társaság által használt, a társaságot megjelenítő névnek, így a névhasználati jog sérelmére hivatkozással sem volt lehetőség a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pont alapján a védjegy törlésére.

Nincs jelentősége annak, hogy D. G. az Autó2 című műsor tekintetében szerzői jogok illetik-e, ezért a kérelmező által indított per nem előkérdése a törlési kérelem elbírálásának. Ezért a Pp. 152. § (2) bekezdés alapján az eljárás felfüggesztésének a feltételei nem álltak fenn.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős végzést a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta és a kérelmezőt a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte az ellenérdekű fél jogi képviselőjével felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

Budapest, 2008. október 8.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk. előadó bíró, Dr. Fekete Zsuzsanna sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő